

Kyhanka sivolistá

Andromeda polifolia L.

Stupeň ohrožení: C2

POPIS

Nízké, chudě větvené keříky s plazivým dřevnatým oddenkem, dorůstající zpravidla 15-30 cm. Převážně přímé lysé větve nesou na svých koncích střídavě postavené, krátce řapíkaté, vytrvalé, úzce kopinaté listy s podvinutým okrajem, obvykle 15-25 mm dlouhé a 1,2-4 mm široké. Na líci bývají tmavé, kožovité, z rubu pak sivě ojíněné s vyniklým středním žebrem. Sivé zbarvení je způsobeno přítomností hydrofobní voskové vrstvy zajišťující nesmáčivost povrchu. Úhledné níčí květy na červených květních stopkách jsou uspořádány do chudých chocholíků se 3-7(10) kvítky. Kalich je červený, nazpět ohnutá koruna pak růžová, později bílá. Květy jsou z počátku entomogamní, ke konci kvetení se však uplatňuje i autogamie. Kyhanka kvete v květnu až červnu, plodem jsou malé, téměř kulovité tobolky.

EKOLOGICKÉ NÁROKY

Nejčastěji se vyskytuje na kyselých, živinami velmi chudých organozemích vrchovišť a rašelinných lad, od středních poloh až do subalpínského pásma. Nejvíce záznamů ve fytocenologické databázi je udáváno ze svazů rašeliništní vegetace *Sphagnion medii* (256 snímků z celkových 617), *Oxycocco-Empetrion hermafroditi* (112) a *Leuko-Scheuchzerion palustris* (34). V rámci lesní vegetace jsou údaje zejména ze svazů *Piceion excelsae* (31) a *Dicrano-Pinion* (16). Podle záznamů lesnicko-typologické databáze figuruje kyhanka nejvíce na stanovištích edafické kategorie R (rašeliništní), zejména ve smrkovém a klečovém vegetačním stupni (65 % zápisů). Významné zastoupení má také v rašelinných borech středních poloh (17 %).

ROZŠÍŘENÍ

Druh zejména boreálního pásma severní polokoule, v Evropě hlavně v její severní části, směrem k jihu pak extrazonálně především ve vyšších polohách. Vyskytuje se od severních pohoří Pyrenejského poloostrova, přes Alpskou oblast, až po severní Skandinávii. U nás je výskyt ostrůvkovitý, vázaný zejména na oreofytikum našich pohraničních pohoří, v mezofytiku jsou pouze izolované výskyty na Třeboňsku a v Z Čechách. Udávána je ze 1207 lokalit, přičemž nejvíce (336) jich je na Šumavě, Jizerských horách (216), Krušných horách (193) a v Krkonoších (105). Z dalších na kyhanku bohatších fytochorionů lze ještě uvést Hrubý Jeseník s 59 záznamy, Žďárské vrchy (55 údajů), Třeboňskou pánev (51) a Orlické hory (49). Velmi vzácná je v Moravskoslezských Beskydech (momentálně pouze 2, nejspíš sekundární lokality).

PŘÍČINY OHROŽENÍ

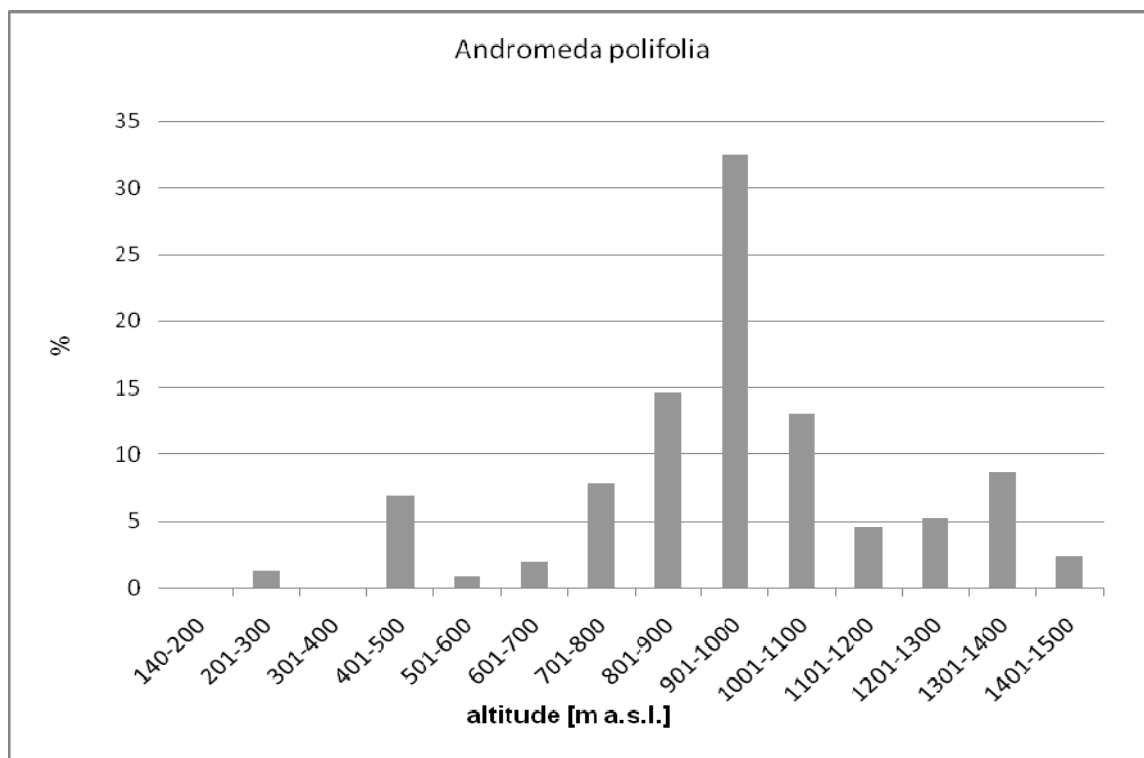
Příčinou ohrožení je úbytek a degradace přirozených stanovišť (zejména odvodňování a těžba rašelinišť a jejich ruderalizace).

SEZNAM LITERATURY

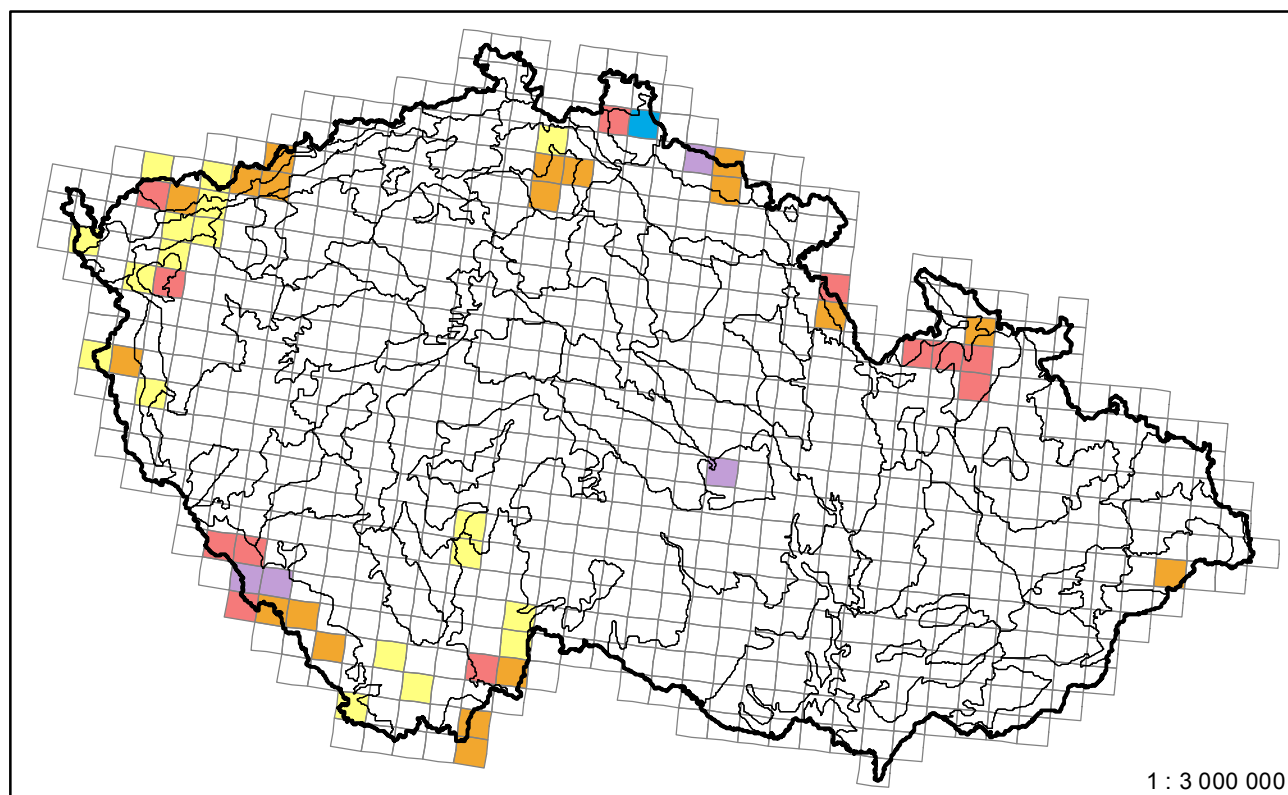
BUREŠ L., 2013. *Chráněné a ohrožené rostliny Chráněné krajinné oblasti Jeseníky*. Rubico,

[illegible]

Výskyt podle nadmořské výšky

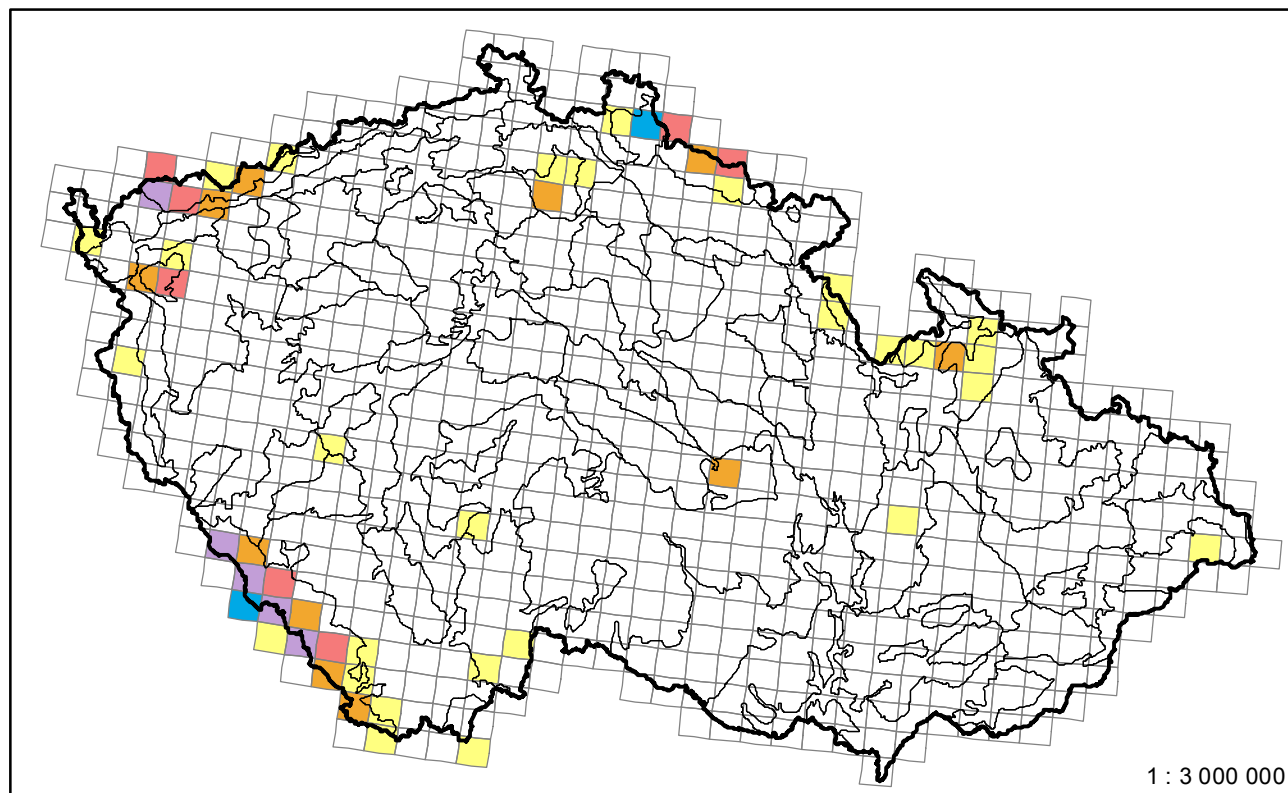

Výskyt do roku 2000

počet lokalit   1 - 2   3 - 5   6 - 9   10 - 23   61

Výskyt po roce 2001

počet lokalit   1 - 3   4 - 7   8 - 11   12 - 17   18 - 42